

Projekt modelowy „Bogucice – tu jestem w akcji”

Janina i Michał
zgrupowali wokół siebie ludzi,
którzy chcą ZADBAĆ O SWOJĄ
DZIELNICĘ. Zaprosili do działań

różne środowiska, zorganizowali debaty,
warsztaty upcyklingowe i spacer,
by razem szukać pomysłów,
jak zmienić życie
w okolicy
na lepsze.

MODEL PROJEKTU „BOGUCICE - TU JESTEM W AKCJI”
ZOSTAŁ ZREALIZOWANY W WSPÓŁPRACY Z TOWARZYSTWEM INICJATYW TWÓRCZYCH “e”
W RAMACH PROGRAMU „UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU - SENIORZY W AKCJI”
POLSKO-AMERYKAŃSKIEJ FUNDACJI WOLNOŚCI.

Opis

W Bogucicach, jednej z dzielnic Katowic, kiedyś kwitł przemysł. Dzisiaj, jak na innych obszarach postindustrialnych, bardzo widoczny jest tam problem zaniedbanych przestrzeni wspólnych. Do śmieci, pomazanych murów i zagranych podwórek ludzie powoli się przyzwyczaili. Wynika to między innymi z pogorszenia statusu życia, nieuregulowanej własności budynków, trudności we współpracy z zarządcami terenów oraz ogólnego zubożnienia. Między-pokoleniowa grupa inicjatorów postanowiła zwrócić uwagę mieszkańców, że są odpowiedzialni za przestrzeń wokół siebie i przede wszystkim pokazać, że mogą mieć na nią wpływ. Rozpoczęli od debaty (która z powodu pandemii COVID-19 musiała mieć formę online) z udziałem miejscowych radnych, straży miejskiej, organizacji ekologicznych, stowarzyszenia kibiców oraz mieszkańców różnych pokoleń. W chwili, kiedy były już możliwe bezpośrednie spotkania, zorganizowali dzień warsztatowy, w czasie którego uczestnicy mogli nadać drugie życie używanym przedmiotom (robili torby z koszulek i doniczki), wymienić się sadzonkami kwiatów. Wydarzenie przyciągnęło wielu chętnych i weszło potem do stałej oferty domu kultury. Były też warsztaty związane z tworzeniem naturalnych kosmetyków i przekształcaniem osiedlowych podwórek w ogródki społeczne.

Uczestnicy szukali inspiracji podczas spaceru po centrum Katowic – zobaczyli, jak jego mieszkańcy zorganizowali zieloną przestrzeń wokół swoich domów, a także dowiedzieli się, w jaki sposób zdobyli na to finansowanie. Najbardziej zaangażowani pojechali też do arboretum w Raciborzu i pokazowego gospodarstwa ogrodniczego w Goczałkowicach-Zdroju.

Finalem projektu było wspólne sprzątnięcie wybranych miejsc w dzielnicy.

Inicjatywa to początek długiego procesu, ale pokazała, że jest wiele osób z różnych pokoleń, które chcą działać razem, by zmienić życie dzielnicy na lepsze.

Kto

Realizatorzy projektu o sobie:

- JANINA PIWOWARCZYK** – jestem liderką lokalnego stowarzyszenia Nasze Osiedle Ścigały i pomysłodawczynią projektów realizowanych przez tę grupę. Najwięcej serca wkładam w organizację międzynarodowego projektu Żywa Biblioteka, myślę, że jako senioralne stowarzyszenie jesteśmy ewenementem, realizując projekt dotyczący ochrony praw człowieka. Należę do wielu gremiów działających na rzecz seniorów: Śląskiej Rady ds. Seniorów przy Marszałku Województwa Śląskiego i Metropolitalnego Zespołu ds. seniorów, pełniłam funkcję przewodniczącej Rady Seniorów Miasta Katowice. Ważne jest dla mnie wstuchanie się w głosy seniorów, by nie uszczęśliwiać ich na siłę, ale badać ich potrzeby i konsultować się z nimi.
- MICHAŁ KACZMAREK** – pracuję w MDK „Bogucice-Zawodzie” na stanowisku specjalista ds. zarządzania projektami i współpracy międzysektorowej. Mam 6-letnie doświadczenie w pracy w kulturze. Jestem autorem kilku projektów związanych z działaniami dla seniorów, m.in. Dni Seniora na Fest. W ramach działalności MDK prowadziłem m.in. zajęcia komputerowe dla seniorów. W wolnym czasie warzę piwo.

Organizacja wspierająca: Miejski Dom Kultury Bogucice-Zawodzie

Dla kogo

Odbiorcami projektu są seniorzy i seniorki tworzący grupę inicjatywną, a także mieszkańcy osiedla/dzielnicy/miejscowości w różnym wieku.

Po co

Celem projektu jest zaktywizowanie starszych mieszkańców, tak by wyłoniła się spośród nich grupa leaderska stanowiąca swego rodzaju lokomotywę dalszych działań, które doprowadzą do wzrostu świadomości w zakresie dbania o otoczenie, przełamania obojętności w sprawie estetyki dzielnicy i do międzypokoleniowej integracji mieszkańców.

Kto może zrealizować

Wielopokoleniowa grupa mieszkańców osiedla/dzielnicy/miejscowości (zwłaszcza na obszarach przemysłowych, a także w pustoszejących centrach miast) przy wsparciu instytucji lub organizacji pozarządowej.

• Krok 1. Przygotowania: diagnoza problemu

Jeśli widzicie w waszej okolicy zaniedbane przestrzenie wspólne, zastanówcie się w swojej grupie, jakie mogą być tego przyczyny. Nie stawiajcie tez, miejcie otwarte głowy, a w trakcie realizacji dowiedziecie się nowych rzeczy.

Porozmawiajcie o tym, co i w jakiej kolejności chcecie zrobić. Zastanówcie się, co każdy krok ma przynieść i jaki będzie miał wpływ na kolejny.

Nawiążcie współpracę z instytucją/organizacją, która zajmuje się działaniami na rzecz lokalnej społeczności, pomoże wam sfinansować projekt lub znaleźć sposób na jego sfinansowanie, w tym na wynagrodzenia dla koordynatora, zakup sprzętu i materiałów, a także na promocję. Będziecie też potrzebować lokalu, gdzie będzie można poprowadzić spotkania warsztatowe.

Podzielcie się zadaniami, tak by każdy wiedział, za co jest odpowiedzialny, wybierzcie spośród siebie osobę (lub dwie), która będzie koordynowała całość.

• Krok 2. Zgromadzenie ludzi wokół projektu i promocja

Stwórzcie stronę na Facebooku, gdzie opowiecie o pomysły, zapraszajcie mieszkańców, by dowiedzieć się, czy widzą problem podobnie jak wy i jakie mają pomysły na jego rozwiązanie. Ważne, by zebrać różnorodną grupę, która włączy się w działania. Bądźcie otwarci na nowe głosy, elastycznie reagujcie na zmieniającą się sytuację i w razie potrzeby modyfikujcie scenariusz inicjatywy. Możecie przygotować i rozwiesić plakaty informujące o poszczególnych wydarzeniach. Zapraszajcie na nie też lokalne media – dzięki temu nie tylko więcej osób dowie się o projekcie, ale może też przyciągniecie decydentów, którzy zainteresują się problemem.

• Krok 3. Debata

Określcie temat i cel debaty, sformułujcie jej tytuł. Zbierzcie informacje o dobrych praktykach wprowadzanych w innych dzielnicach czy miejscowościach (jeśli macie możliwości, to odwiedźcie te miejsca) i poproście ich autorów, by opowiedzieli o swoich doświadczeniach.

Zaproście instytucje samorządowe, organizacje, inne lokalne środowiska, które są zainteresowane zmianami w okolicy i mogą mieć na nie wpływ. Do prowadzenia spotkania zaangażujcie doświadczoną osobę, to znakomicie ułatwi jego przebieg. Debatę możecie transmitować w internecie lub zarejestrować i udostępnić potem nagranie.

• Krok 4. Warsztaty i spotkania w terenie

Zorganizujcie tematycznie związane z waszymi działaniami warsztaty, które będą atrakcyjne dla mieszkańców w różnym wieku. Mogą to być zajęcia, na których uczestnicy nauczą się, jak założyć społeczny ogródek na podwórku, jak naprawiać stare przedmioty czy dawać im nowe życie. Warto to połączyć z kiermaszem roślin albo rzeczy zrobionych podczas zajęć.

Możecie też zorganizować spacer z przewodnikiem, który opowie o historii okolicy.

Zaproście mieszkańców na finałową akcję sprzątnięcia terenu, najlepiej wyznaczyć konkretny, nie za duży obszar, tak by w krótkim czasie można było zobaczyć efekty pracy – to przyniesie satysfakcję i będzie motywacją do dalszych działań. Pamiętajcie, żeby każdej uczestniczącej osobie zapewnić rękawice ochronne, a także wodę do picia. Na zakończenie przygotujcie atrakcję, np. grill albo inny poczęstunek.

Po ostatnim wydarzeniu spotkajcie się w grupie inicjatywnej, podsumujcie działania i zastanówcie się, czy i jak będziecie działać dalej.

Jak zarządzać działaniem:

Kluczowe osoby w projekcie:

- dwie osoby koordynujące, które dzielą się zadaniami,
- kilkusobowa grupa inicjatywna.

Koszty realizacji

Najważniejsze koszty, które trzeba wziąć pod uwagę:

- koordynacja,
- wynagrodzenie dla osoby prowadzącej debatę,
- wynagrodzenie dla osoby prowadzącej warsztaty,
- projekt i druk materiałów promocyjnych,
- materiały i narzędzia na warsztaty,
- artykuły spożywcze (napoje i drobny poczęstunek podczas warsztatów i sprzątnięcia),
- rękawice i worki na śmieci,
- obsługa finansowa.

Niezbędne minimum

Konieczne są:

- zaangażowani uczestnicy,
- stała promocja wszystkich wydarzeń i efektów pracy,
- środki finansowe na niezbędne wydatki.

Kontakt, linki

<https://www.facebook.com/groups/1003543336723041>

<http://www.mdkbogucice-zawodzie.pl/bogucice-tu-jestem-w-akcji/>